

ЗНАЧЕННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ В УКРАЇНСЬКИХ СЕЛАХ

Сьомак П.А.

Науковий керівник - канд. філос. наук, доцент Мокрецова Н. Я.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

(61002, Харків, Алчевських, 44, каф.ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін, тел.(057) 716-41-56)

E-mail: kntusq-unesco@mail.ru

Я народився в Харкові, але моє родинне коріння дуже глибоко-чіпко вросло в Полтавщині, в ті оспівані Лесею місця, де Україна – найукраїніша. Там пройшло дитинство, там я знайомився з традиціями. Тільки зійшло сонце – бабуса подоїла корів, а мені треба відігнати їх, по дорозі забрати ще 4 сусідські. Для мене це норма, а виявляється, що це приклад толоки.

Форми толоки бувають різні: косовиця, польві роботи, збирання врожаю; будівництво будинків, мостів, кладок, зупинок та ін.; прибирання, впорядкування вулиць, цвинтарів, парків та ін.; святкування: – День села наприклад, коли хто варить куліш, хто смажить пиріжки, хто випікає смаколики, хто пліт, курені, столи, лави готує, хто вишиванками прикрашає – задіяні всі.

Спосіб організації толоки теж буває різним: запрошення – коли господар запрошує на толоку, дбає про добре частування, інколи і гарний відпочинок після (музики); відробіток – це коли справа якась зроблена, і я допомагаю тим, хто допомагав мені; черговість – я прибирав в парку весною, хтось інший обкосить траву влітку, хтось буде вигрібати листя восени, хтось прочистить доріжку взимку.

Колективна взаємодопомога – запорука добросусідства та злагоди. «ГУРТОМ краще і батька бити» – давній жарт, і сам переконувався багато раз, допомагаючи садити город, заготовляти сіно, рубати дрова чи ремонтувати техніку. Толокою за один день зводилися церква, відбудовувалося житло, гулялося весілля, чепурилось село до Великодня. Хоч часто українців звинувачують, що живуть за принципом «моя хата – скраю», але коли стосується важливих справ – то і двері, і душа відчинені добрим людям. А коли до кого приходять біда, то допомагають всі, хто чим може. На похорон обов'язково приходять з хлібиною, грошима. На лікування тому, хто потребує теж збираються всім миром. Суми бувають різні, бувають і сотні гривен, але ніхто не осуджує за незначні суми: «з миру по нитці – голому сорочка»

Колективна толока – явище більш поширене в селі. Місто майже викоринило її політикою «лімітованого» труд.ресурсу та іншими чинниками. Але коли трапляються надзвичайні події, то і в містах люди об'єднуються. Був такий лозунг одного лідера на Сході: «Через згуртованість народу давайте рухатися вперед». Організувати толоку в місті з позиції менталітету важче, але добре послуговує інтернет, і мобільна молодь на добрі справи відгукується .